

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 1 juni 1990 door de Voorzitter van de Vlaamse Raad verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorstel van decreet "houdende oprichting en regeling van het statuut van een Vlaamse openbare radio-omroepmaatschappij en een Vlaamse openbare televisie-omroepmaatschappij", heeft op 8 juni 1990 het volgende advies gegeven :

VOORAFGAANDE OPMERKING.

Gelet op de korte termijn waarbinnen dit advies moet worden verleend en mede gelet op het feit dat binnen dezelfde termijn tevens over drie andere voorstellen van decreet inzake radio en televisie om advies werd verzocht, kan de Raad van State niet grondig ingaan op de diverse, soms delicate problemen welke het voorstel doet rijzen en waarvan sommige misschien zelfs aan zijn aandacht zijn ontsnapt.

STREKKING VAN HET VOORSTEL.

Het voorstel van decreet strekt ertoe een nieuw statuut voor de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen (B.R.T.), vast te stellen ter vervanging van het decreet van 28 december 1979.

Blijkens de toelichting bij het voorstel willen de auteurs ervan de volgende aspecten van het B.R.T.-statuut aanpassen en verfijnen :

- de opdracht en oprichting van een nieuwe openbare omroep (artikelen 2-6);
- de organisatie en samenstelling van de beheerscomités van de openbare omroep (artikelen 7-13);
- de financiering (artikelen 14-20);
- de controle op de onpartijdigheid van de omroep (artikelen 21-24).

.../...

De belangrijkste verschilpunten tussen het voorstel en de bestaande regelingen zijn de volgende :

- de bestaande instelling wordt door twee instellingen vervangen, die onderling onafhankelijk van elkaar zullen zijn : een openbare radio-omroep en een openbare televisie-omroep;
- er wordt voor beide omroepen een rechtsvorm sui generis uitgewerkt teneinde hun een grotere autonomie te waarborgen;
- tussen de omroepen en de Vlaamse Executieve zouden telkens voor een periode van vijf jaar beheersovereenkomsten worden gesloten, die door de Vlaamse Raad zouden moeten worden bekrachtigd;
- de beheerscomités zouden minder leden tellen dan de huidige raad van beheer en de onverenigbaarheden met het lidmaatschap van die beheersorganen worden uitgebreid;
- het personeel van beide instellingen zou bij contract worden aangeworven;
- de omroepen zouden de technische exploitatie van hun programma's kunnen toevertrouwen aan een handelsvennootschap;
- individuele betwistingen met betrekking tot de onpartijdigheid, het verbod van censuur, het naleven van de regels van de journalistieke plichtenleer, handelingen die strijdig zijn met de goede zeden, met de veiligheid van de Staat of met de openbare orde of die een belediging uitmaken voor

.../...

andermans overtuiging of voor een vreemde Staat, zouden worden beslecht door de Geschillenraad die werd ingesteld bij het decreet van 28 januari 1987 (hetzij kabeldecreet);

-de uitzendingen door derden zouden worden afgeschaft.

ALGEMENE OPMERKING.

Zoals het voorstel van decreet houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap, ingediend door de heren P. Chevalier en E. Van Rompuy c.s. (St. Vl. Raad, 349 (1989-1990), nr. 1), verleent ook het onderhavig voorstel - zij het dan volgens andere regelen - een dermate ruime autonomie aan de instellingen waarvan het de oprichting beoogt en omschrijft het op een zo vage manier de opdracht van die instellingen dat er nog van openbare instellingen sprake zou kunnen zijn.

De algemene opmerking welke de Raad van State in dit verband in zijn advies over het voorstel van decreet van de heren P. Chevalier en E. Van Rompuy c.s. (L. 19.962/8) heeft geformuleerd, geldt derhalve mutatis mutandis ook voor het hier besproken voorstel.

Ook de algemene opmerkingen die in het voornoemde advies werden gemaakt m.b.t. de toepassing van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut en de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt, kunnen hier worden herhaald.

.../...

BIJZONDERE OPMERKINGEN.Artikel 2.

Het verdient aanbeveling in paragraaf 1 de verwijzing naar "het grondgebied van de Vlaamse Gemeenschap" te schrappen, daar die zinsnede aan de bepaling niets toevoegt.

Artikel 3.

Het is niet duidelijk wat wordt bedoeld met de woorden "opgericht in de vorm van een culturele vennootschap".

Als de Vlaamse Gemeenschap de enige aandeelhouder is, heeft het bovendien geen zin de vennootschap als rechtsvorm te kiezen.

Artikel 4.

Luidens paragraaf 4, moeten de omroepen "inzonderheid en bij voorrang de nieuwsdienst (verzorgen)". Deze bepaling zou, wegens de vaagheid ervan, een bron van betwistingen kunnen worden.

Artikel 5.

.../...

Met betrekking tot het bepaalde in paragraaf 2, 5E, moet worden opgemerkt dat niet de Vlaamse Executieve, maar alleen de Vlaamse Raad bevoegd is om budgettaire regelingen te treffen.

Artikel 6.

Het behoeft geen betoog dat met het voorschrift van paragraaf 2 geen afbreuk kan worden gedaan aan de bevoegdheid van de overheid die inzake het exploiteren van zendstations territoriaal bevoegd is voor de plaats waar een omroep met toepassing van de hier besproken bepaling een zendstation zou willen exploiteren.

Artikel 7.

1. Bij de aanwerving van de leden van de beheerscomités bedoeld in dit artikel zal rekening moeten worden gehouden met de voorschriften van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt.

2. Aangezien het arbeidsrecht luidens artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 12E, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen tot de bevoegdheid van de Staat is blijven behoren, komt het de Vlaamse Raad niet toe af te wijken van of te herhalen wat door de nationale wetgever in het arbeidsrecht is geregeld. Derhalve mag de bepaling van

.../...

het voorstel waarbij de duur van het bediendencontract op vijf jaar wordt vastgesteld niet zo worden verstaan dat daarmee ook zou worden afgeweken van de nationale voorschriften inzake het beëindigen van arbeidsovereenkomsten voor een bepaalde tijd en is het nutteloos te bepalen dat het contract de bezoldiging moet vaststellen.

3. Het ware correcter in paragraaf 3, 1E, te schrijven "de Brusselse Hoofdstedelijke Raad" in plaats van "de Agglomeratieraad", aangezien de bevoegdheden van de raad van de Brusselse agglomeratie - de enige agglomeratie die in rechte nog bestaat - aan de Brusselse Hoofdstedelijke Raad werden overgedragen.

In paragraaf 3, 2E, schrijve men "lid van een Executieve" in plaats van "gemeenschapsminister".

Artikel 8.

Het is een tautologie te spreken van een "eensluidende" voordracht.

Artikel 22.

Bij dit artikel moet worden opgemerkt dat de "regels van de journalistieke plichtenleer" juridisch nergens zijn vastgelegd.

.../...

Artikel 23.

In de mate dat de verbodsbepalingen van dit artikel samenvallen met reeds bestaande strafrechtelijke bepalingen zijn ze overbodig en in de mate dat ze niet met dergelijke bepalingen samenvallen zouden ze onwerkzaam zijn daar het voorstel in geen sancties voorziet voor het overtreden van die bepalingen.

Artikel 29.

Het tweede lid van dit artikel, dat beter in een afzonderlijk artikel zou worden opgenomen, stelle men als volgt :

"Het decreet van 28 december 1979 houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap, gewijzigd bij de decreten van 30 juni 1982, 1 februari 1989 en ... (1) ..., wordt opgeheven, met uitzondering van de artikelen 3, §§ 3 en 4, en 5".

Artikel 30.

Gelet op de korte termijn bedoeld in 1E, zou het eenvoudiger zijn de datum van inwerkingtreding van artikel 28

(1)Aan te vullen met de datum van bekrachtiging van het op 31 mei 1990 door de Vlaamse Raad aangenomen decreet.

.../...

in het decreet zelf te bepalen, liever dan de Vlaamse Executieve met het bepalen van die datum te belasten.

LV.

- 10 -

L. 19.963/8.

BL.

- 10 -

L. 19.963/8.

De kamer was samengesteld uit

de Heren : J. NIMMEGEERS, staatsraad, voorzitter,

W. DEROOVER, staatsraden,
Mevrouw : S. VANDERHAEGEN,

Mevrouw : F. LIEVENS, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. BAERT,
adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS.

J. NIMMEGEERS.